

Banknot kolekcjonerski *Niepodległość*

Wojna powszechna pomiędzy zaborcami, o którą modlił się Adam Mickiewicz, przyniosła Polakom szansę na odzyskanie niepodległości. Droga do wolności była jednak daleka. Polacy jako poddani wrogich mocarstw, walcząc w nie swojej sprawie w zaborczych armiach, złożyli wielką daninę krwi. Niektórzy z nich nosili jednak narodowe uniformy. Prosty, siwy strój przywdziali strzelcy, którzy pod wodzą Józefa Piłsudskiego w sierpniu 1914 roku wkroczyli w granice Królestwa Polskiego, by walczyć przeciwko Rosji. Byli przekonani, że tylko czyn zbrojny przyniesie upragnioną wolność, o którą bezskutecznie biły się pokolenia. W ślad za Pierwszą Kompanią Kadrową powstawały kolejne oddziały, z których sformowano trzy brygady. Ich wojenna epopeja, zacięte i krwawe boje nad Nidą, w Karpatach, na Mazowszu, Lubelszczyźnie i Wołyniu miały wielkie znaczenie dla powodzenia sprawy narodowej. Silnym echem odbiła się także postawa legionistów. Niektórzy z nich zostali internowani, ponieważ odmówili przysięgi na wierność państwom centralnym. Inni przedarli się przez linię frontu i walczyli przeciwko Niemcom. Miało to niebagatelny wpływ na narodziny mitu Legionów i Józefa Piłsudskiego. Uwieszenie przyszłego Naczelnika przez Niemców wzmocniło jego legendę niezłomnego bojownika o Polskę. Nie dziwi więc, że gdy wrócił z niewoli w Magdeburgu, na zajutrz – 11 listopada 1918 roku – Rada Regencyjna przekazała mu władzę i zwierzchnictwo nad siłami zbrojnymi. Data ta z czasem została uznana za symboliczny moment odzyskania przez Polskę niepodległości.

Józef Piłsudski zaczął energicznie organizować rząd i armię. Jako naczelny wódz polskiej armii 16 listopada notyfikował mocarstwom odrodzenie niepodległej, suwerennej i demokratycznej Polski. To właśnie fragmenty tej noty widnieją na przedniej stronie banknotu, obok portretu Józefa Piłsudskiego w legionowym mundurze. Odwołaniem do tematyki legionowej jest także odznaka pamiątkowa 1 Brygady Legionów oraz odznaka Polskiej Organizacji Wojskowej, która odegrała wielką rolę w przejściu władzy w kraju i utrwalaniu jego granic. Na obydwu odznakach oprócz skrótu organizacji widnieją inicjały JP – Józef Piłsudski. Uzupełnieniem przedniej strony banknotu jest schematyczne przedstawienie Orderu Odrodzenia Polski (Polonia Restituta) z wygrawerowaną datą 1918, a także napis „niepodległa”, odwzorowany z rękopisu Józefa Piłsudskiego. Jest on zarazem logotypem programu obchodów 100-lecia niepodległości Polski.

Na odwrotnej stronie banknotu dominują barwy narodowe oraz orzeł legionowy, trzymający w szponach tarczę Amazonek z literą S (strzelcy). Wokół niego umieszczono napis RZECZPOSPOLITA POLSKA. Jest to nawiązanie do okolicznościowych monet 5 i 10 złotych z 1934 roku, wybitych z okazji 20. rocznicy wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej, których projektantem był rzeźbiarz Stanisław Kazimierz Ostrowski.

Wojciech Kalwat

Aktualny plan emisji wartości kolekcjonerskich
i monet okolicznościowych

www.nbp.pl/monety

Narodowy Bank Polski
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
tel. 22 185 10 00
e-mail: listy@nbp.pl

NarodowyBankPolski
NBPtrv
@nbppl

NBP Narodowy Bank Polski

Banknot kolekcjonerski NBP
Niepodległość

www.nbp.pl/MyPolacy
#MyPolacy

**1918 | My
2018 | Polacy**

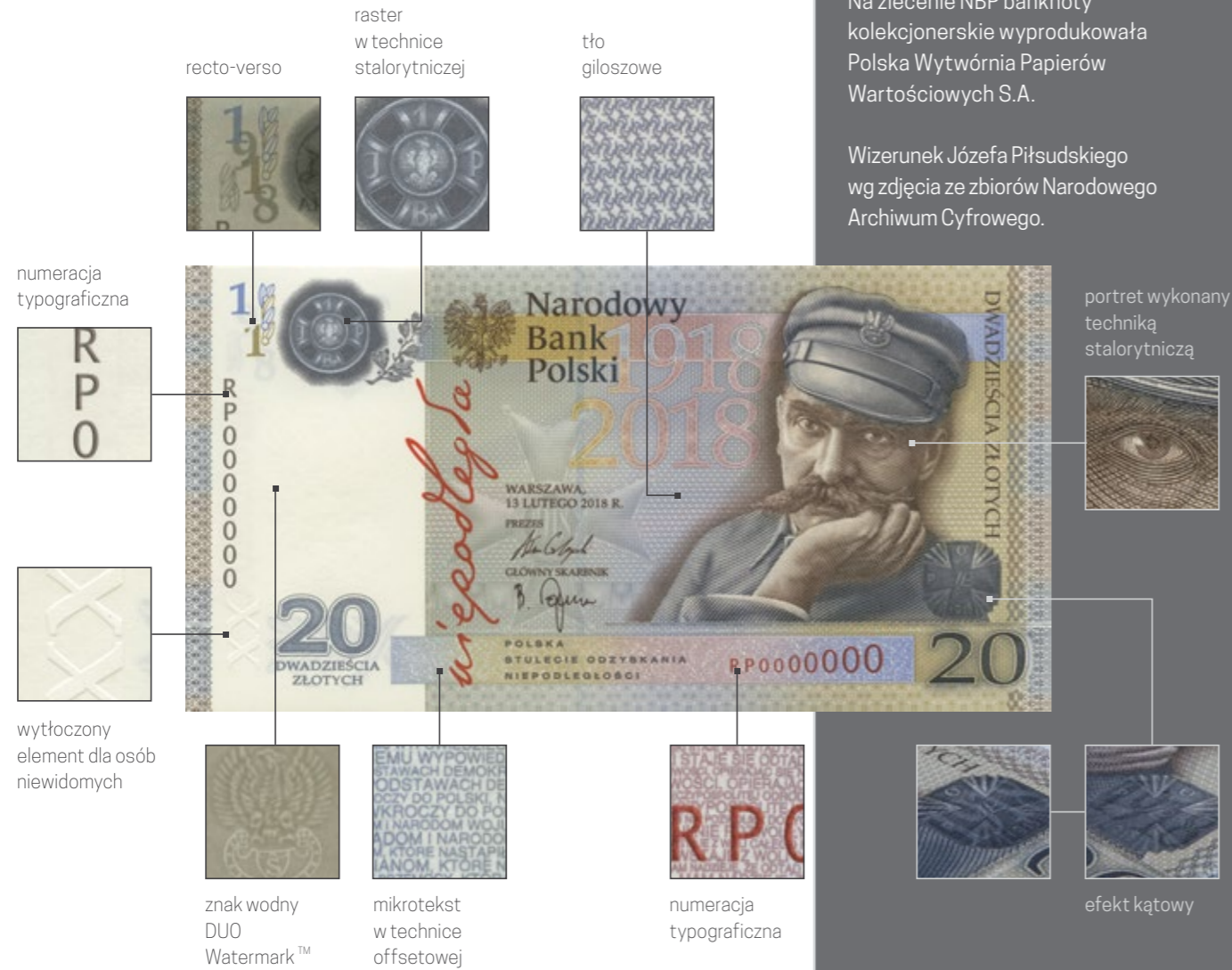
Banknot kolekcjonerski NBP
Niepodległość

Nominał: 20 zł

Wymiary: 150 mm x 77 mm
Nakład: do 50 000 szt.
Projektant: Agnieszka Próchniak
Data emisji: 31 sierpnia 2018 r.
Emitent: NBP

Na zlecenie NBP banknoty kolekcjonerskie wyprodukowała Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.

Wizerunek Józefa Piłsudskiego wg zdjęcia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego.

31 sierpnia 2018 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu banknot kolekcjonerski *Niepodległość* o nominale 20 zł. Banknoty są dostępne w oddziałach okręgowych NBP oraz w sklepie internetowym kolekcjoner.nbp.pl.

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym monet i banknotów kolekcjonerskich. Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

